

Νερό και Πολιτισμός

Δραστηριότητα

Πώς λένε «νερό» οι άνθρωποι στον κόσμο;

Δημιουργήστε έναν κατάλογο με το «νερό» σε διάφορες γλώσσες του κόσμου.

Πώς λένε «νερό» στη μητρική τους γλώσσα οι συμμαθητές σας, που προέρχονται από άλλες χώρες;

Μοιάζουν όλες οι λέξεις του «νερού» μεταξύ τους;

Πληροφορίες

Νερό, η πηγή των πολιτισμών

Οι σημαντικότεροι πολιτισμοί γεννήθηκαν κοντά στο νερό. Ιδιαίτερα, στη Μεσόγειο το νερό έπαιξε σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση των πολιτισμών..

Οι δρόμοι των ποταμών και των θαλασσών προμήθευαν στις ανθρώπινες κοινωνίες όχι μόνο νερό για τις καλλιέργειες και μέσα διατροφής, αλλά κι έναν ασφαλή κι εύκολο δρόμο για τις μετακινήσεις, το εμπόριο, τις ανταλλαγές προϊόντων, αλλά και την επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων, των λαών, των πολιτισμών!

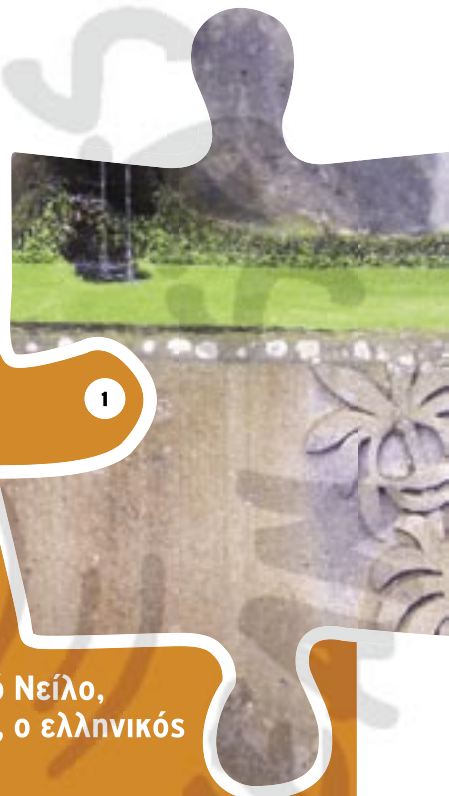
Ο Αιγυπτιακός πολιτισμός συνέδεσε τη ζωή του με τον ποταμό Νείλο, ο πολιτισμός της Μεσοποταμίας με τον Τίγρη και τον Ευφράτη, ο ελληνικός πολιτισμός με τα πλούσια παράλια...

Η Μυθολογία του νερού

Στην ελληνική μυθολογία, αρκετοί ποταμοί παρουσιάζονταν ως θεοί! Ο Ωκεανός, ήταν ο τεράστιος ποταμός που ρέει γύρω από τη Γη, χωρίς εκβολές και πηγές. Ο Αχελώος ήταν ο πιο μεγαλοπρεπής από τους ποταμούς-γιους του Ωκεανού και είχε την ικανότητα να μεταμορφώνεται άλλοτε σε δράκο κι άλλοτε σε ταύρο.

Το νερό αρκετές φορές συνδέθηκε και με το φόβο! Γι' αυτό, η θάλασσα και ο αγριεμένος ποταμός οδηγούσε τους ανθρώπους στο να εξευμενίζουν τους θεούς, για να αντιμετωπίσουν τους φόβους τους.

Ο κατακλυσμός των νερών περιγράφεται, πολύ συχνά στη μυθολογία. Η πιο γνωστή ιστορία κατακλυσμού είναι αυτή του Νώε και της Κιβωτού του, από την Παλαιά Διαθήκη.

Το ξέρετε αυτό;

Οι Κινέζοι αντιλαμβάνονταν τον κόσμο σαν μια άμαξα που γύρω της υπήρχαν τέσσερις θάλασσες. Ο Ουρανός ήταν η σκεπή της άμαξας και ανάμεσα στον Ουρανό και τη Γη βρίσκονταν τα αστέρια.

Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι πίστευαν ότι η Γη βρισκόταν μέσα σε ένα ορθογώνιο κουτί, όπου γύρω της υπήρχε ένας ποταμός. Ο Ήλιος και η Σελήνη ταξίδευαν με βάρκες στον ουράνιο ποταμό.

Πληροφορίες

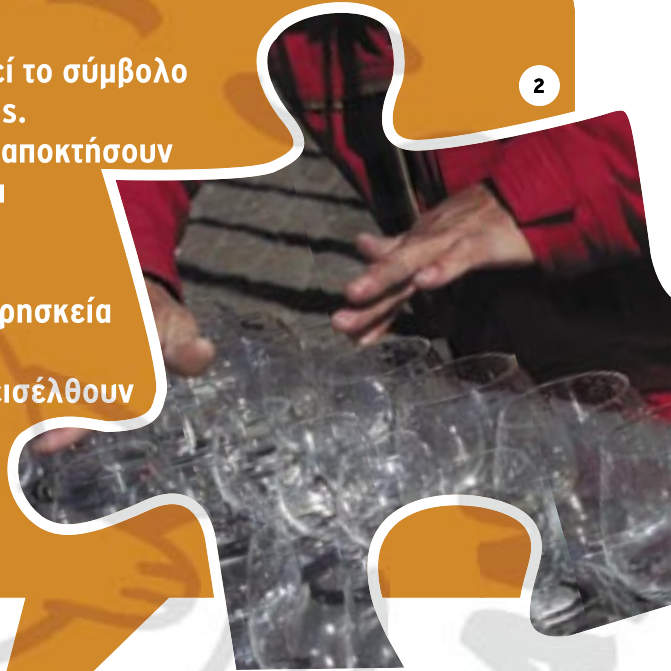
Το νερό στη θρησκεία

Στις περισσότερες θρησκείες, το νερό αποτελεί το σύμβολο της ζωής, της καθαρότητας, της ψυχικής υγείας.

Στο Χριστιανισμό, οι πιστοί βαπτίζονται για να αποκτήσουν την ευλογία του Αγίου Πνεύματος και δέχονται το Άγισμα της Εκκλησίας με ευλάβεια, ως κάτι το θαυματουργό για καλή υγεία.

Στη μουσουλμανική, αλλά και στην ιουδαϊκή θρησκεία οι πιστοί θεωρούν το νερό ένα από τα σημαντικότερα αγαθά και γι' αυτό, προτού εισέλθουν στους χώρους προσευχής τους, πλένονται.

Οι ινδουιστές συνήθιζαν να χτίζουν τους ναούς τους, κοντά σε τόπους όπου επικρατούσε το υγρό στοιχείο.

Δραστηριότητες

Βρείτε παροιμίες κι εκφράσεις που να περικλείουν τη λέξη «νερό»!

Δε θα χρειαστεί να ψάξετε πολύ, γιατί το «νερό» υπάρχει παντού στη γλώσσα που μιλάμε! Αλλά τι θέλουν να πουν όλες αυτές οι φράσεις του νερού; Αναζητήστε το βαθύτερο νόημα και δίδαγμά τους...

Πληροφορίες

Έθιμα

Στην Ελλάδα, σε αρκετές περιοχές, οι άνθρωποι ακολουθούν έθιμα με το νερό, τα οποία νιώθουν ότι θα τους εξασφαλίσουν υγεία και ευτυχία. Το πρωί της Πρωτοχρονιάς σε αρκετές περιοχές, οι άνθρωποι συνηθίζουν να πηγαίνουν στις δημόσιες βρύσες, για να γεμίσουν τις στάμνες με το καινούριο αγιοβασιλιάτικο νερό ή προσφέρουν γλυκίσματα, για να καλοπιάνουν τη νεράιδα ή το ξωτικό που ζει κοντά στις πηγές τους.

Το ξέρετε αυτό;

Σύμφωνα με μια λαϊκή δοξασία, το νερό κοιμάται κάποιες ώρες. Όποιος βρεθεί μπροστά σε κοιμισμένο νερό, δεν πρέπει να μιλήσει, γιατί θα πάθει μεγάλο κακό. Αν θελήσει να πιει, πρέπει να το ταραξει με το χέρι του για να ξυπνήσει, διαφορετικά το νερό αγανακτεί και του παίρνει το μυαλό.

Δραστηριότητες

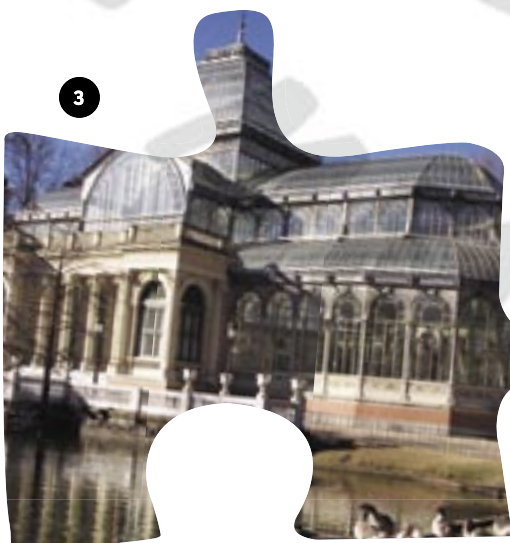
Κάντε μια μικρή λαογραφική έρευνα! Αναζητήστε ήθη και έθιμα στον τόπο σας, που να σχετίζονται με το νερό! Μπορείτε ακόμη να ψάξετε στα έθιμα ολόκληρης της Μεσογείου... Η εργασία σας αυτή είναι μια πολύ ωραία ιδέα, για δημοσίευση στη σχολική εφημερίδα.

Κι αν δεν έχετε, θα μπορούσε να αποτελέσει το πρώτο φύλλο της!

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: Το νερό ενέπνευσε πολλούς καλλιτέχνες! Πώς παρουσιάζεται το νερό στις τέχνες; Ποιοι διάσημοι μουσικοί, ζωγράφοι, λογοτέχνες ασχολήθηκαν με τη μαγεία του νερού; Συλλέξτε πολύτιμο υλικό, εικόνες, κάρτες, φωτογραφίες, λογοτεχνικά κείμενα... και οργανώστε μια έκθεση καλλιτεχνικής δημιουργίας προσθέτοντας και δικά σας έργα!

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: Θέλετε να ανακαλύψετε πόσο πλούσιος είναι ο κόσμος του νερού! Χωριστείτε σε ομάδες, μοιράστε χαρτιά και γράψτε μέσα σε 3 λεπτά, λέξεις που έχουν να κάνουν με το νερό. Θα δείτε πως ένας ολόκληρος υδάτινος κόσμος θα ξεχειλίζει μπροστά σας....

Παίξτε με τις λέξεις που δημιουργήσατε! Φτιάξτε στιχάκια, ποιήματα, τραγούδια! Μοιράστε μεταξύ σας λέξεις και ζητήστε από τους συμμαθητές σας να βρίσκουν λέξεις που δεν τους αποκαλύπτετε, αλλά τους βοηθάτε, ζωγραφίζοντας ή παρουσιάζοντας με παντομίμα το περιεχόμενό τους.

Φωτογραφίες 1-4: Δίκτυο Μεσόγειος SOS